

Hmc: Checklista sårgrader och den modifierade Nortonskalan

Kontaktuppgifter Hjälpmedelscentrum, se www.1177.se

Bedömning av sårgrad:

Sår delas in i graderna 1-4 enligt följande:

Sårgrad 1: Kvarstående rodnad utan hudskada.

Sårgrad 2: Ytlig epitelskada med blåsa, spricka eller avskavning av hud.

Sårgrad 3: Fullhudsskada utan sårkavitet

Sårgrad 4: Fullhudsskada med djup sårkavitet

(Fritt översatt från Klassifikation enligt European Pressure Ulcer Advisory Panel, EPUAP)

För hjälp att lära sig att bedöma sårgrader finns det webbaserade verktyget Puclas www.puclas.ugent.be

Den modifierade Nortonskalan:

Den modifierade Nortonskalan är ett instrument för att bedöma brukarens risk för att utveckla trycksår. Sju bedömningsområden finns där brukarens risk att utveckla sår poängsätts på en skala från 1-4. Poängen räknas sedan ihop och ju lägre totalpoäng brukaren får desto större risk föreligger det att sår utvecklas. Se sida 2 i denna bilaga.

Personer med nedsatt känsel kan ibland få höga poäng enligt Nortonskalan men på grund av den nedsatta känseln ändå ha hög risk att utveckla trycksår. Det är därför viktigt att ha med detta i riskbedömningen.

20 poäng eller lägre= ökad risk för tryckskada
Mycket aktiv trycksårsprofylax och skärpt totalomvårdnad

Källa: Ek AC, Unosson M, Bjurulf P. The modified Norton scale and the Nutritional intake (1989) Scand J Caring Sci 3:4;183-187.

- A. Psykisk status**
- 4 Helt orienterad till tid och rum
 - 3 Stundtals förvirrad
 - 2 Svarar ej adekvat på tilltal
 - 1 Okontaktbar
- B. Fysisk aktivitet**
- 4 Går med eller utan hjälpmedel
 - 3 Går med hjälp av personal (ev. rullstol för oberoende förflyttning)
 - 2 Rullstolsburen hela dagen
 - 1 Sängliggande
- C. Rörelseförmåga**
- 4 Full
 - 3 Något begränsad
 - 2 Mycket begränsad (assistans vid lägesändring)
 - 1 Orörlig (kan ej bidra vid lägesförändring)
- D. Födointag**
- 4 Normal portion (eller fullständigt parenteralt)
 - 3 $\frac{3}{4}$ av normal portion (eller motsvarande parenteralt)
 - 2 Halv portion (eller motsvarande parenteralt)
 - 1 Mindre än halv portion (eller motsvarande parenteralt)
- E. Vätskeintag**
- 4 Mer än 1000 ml/dag
 - 3 700-1000 ml/dag
 - 2 500-700 ml/dag
 - 1 Mindre än 500 ml/dag
- F. Inkontinens**
- 4 Nej
 - 3 Tillfällig (vanlig kontinent men ej just nu)
 - 2 Urin- eller tarminkontinent (KAD)
 - 1 Urin- och tarminkontinent
- G. Allmäntillstånd**
- 4 Gott (afebril, normal andning, frekvens rytm, normal puls och blodtryck, ej smärtpåverkad, normal hudfärg, utseende motsvarande åldern)
 - 3 Ganska gott (afebril-subfebril, normal andning puls och blodtryck, ev. lätt tachycardi, latent hypo-hypertoni, ingen eller lätt smärtpåverkan vaken, hud ev. blekhet, lätta ödem)
 - 2 Dåligt (ev. feber, påverkad andning tecken på cirkulationsinsufficiens, tachycardi, ödem, hypo- eller hypertoni, smärtpåverkad, somnolent eller vaken men apatisk. Huden ev. blek eller cyanotisk, varm fuktig eller kall fuktig eller nedsatt turgor eller ödem)
 - 1 Mycket dåligt (ev. feber, påverkad andning, utpräglade tecken på cirkulationsinsufficiens ev. chock, starkt smärtpåverkad, somnolent, Stuporös, comatös. Huden blek eller cyanotisk varm och fuktig eller kall och fuktig eller nedsatt turgor eller ödem)

TOTALPOÄNG